

Павлык Х.Б., Андрушків С.И. Выбор метода маркетингового исследования для обеспечения инновационного развития предприятия

Дан анализ различных классических и современных методов маркетинговых исследований. Сопоставление преимуществ и недостатков этих методов помогло проиллюстрировать, как выбор отдельного метода сдерживает или способствует развитию предприятия. Большое количество примеров подтверждает необходимость использования современных методов маркетингового исследования с целью обеспечения инновационного развития предприятия.

Ключевые слова: маркетинговое исследование, метод, инновация.

Pavlyk Kh.B., Andrushkiv S.I. Selecting marketing research method to ensure firm's innovative development

Article covers a set of commonly applied and innovative methods used in marketing research. Analysis of their advantages and weaknesses helps to illustrate how research method can support or restrict firm's development. Numerous examples are used to prove the need of companies in innovative marketing research methods.

Keywords: marketing research, methods, innovation

УДК 504.06:658

Доц. С.І. Лебедевич, д-р екон. наук;
здобувач Г.М. Луцишин – НЛТУ України, м. Львів

**МІСЦЕ ЕКОЛОГІЧНОГО СТРАХУВАННЯ У СИСТЕМІ
ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ**

Відображено результати дослідження з визначення місця екологічного страхування у системі екологічного менеджменту підприємств як одного з методів підвищення надійності системи, зокрема методів зовнішнього доповнення. Визначено місце екологічного страхування у системі екологічного менеджменту підприємств як одного з методів підвищення надійності системи, зокрема, як важливої складової групи методів зовнішнього доповнення. Це дає теоретичну базу для провадження досліджень у напрямку розроблення теоретико-методологічних засад впровадження екологічного страхування у галузеві системи екологічного менеджменту в т.ч. для лісового сектору економіки України.

Ключові слова: екологічний менеджмент, екологічне страхування, система управління.

На сучасному етапі розвитку функції екологічного управління дедалі більше зосереджуються на територіальному рівні. Підприємство і територія є основними ланками реалізації державної екологічної політики в Україні. Від них безпосередньо залежать темпи здійснення природоохоронних заходів. Тому формування ефективних механізмів управління якістю навколишнього природного середовища на цих двох рівнях є одним з основних завдань, на вирішення якого потрібно спрямувати зусилля державної і місцевої органів влади.

Зазначимо, що системний підхід до еколого-економічних досліджень передбачає створення соціоприродничої наукової теорії, яка б усунула традиційну відірваність взаємозв'язків на рівні просторових господарських систем. Важливим є перехід від локальних, часткових природоохоронних заходів до системних перетворень, як комплексу взаємоузгоджених змін в їх діяльності з притаманними їм зворотними зв'язками. Зокрема, на нашу думку, потрібно використати досягнення теорії прийняття рішень у складних організаційних ієрархічних системах.

З огляду на це, було здійснено спеціальне дослідження з метою визначення методів забезпечення надійності системи екологічного менеджменту підприємств, зокрема щодо місця і значення екологічного страхування.

Екологічний менеджмент, як СОІС, на наш погляд, є великою відкритою системою. Відкриті системи у процесі взаємодії з середовищем можуть досягати еквіфінального стану. Еквіфінальність – це властивість системи приходити до деякого стану, який визначається лише її власною структурою, незалежно від початкового стану і флуктуацій середовища, що, на наш погляд, є бажаним для екоменеджменту.

У визначенні середовища немає однозначності. Характер взаємодії системи й середовища може бути різним. Якщо вплив системи на середовище незначний, то говорять про домінування середовища над системою. У випадку активної взаємодії з середовищем характеристики системи є параметрами середовища, що більш прийнятне, на нашу думку, для екоменеджменту. Суперсистема "система-середовище" завжди є замкнутою. Такою вважаємо і варто розглядати на галузевому рівні систему екологічного менеджменту, в якій середовищем є природне середовище. Тобто, суперсистема набуває вигляду єдиної системи: "система екологічного менеджменту – природне життєве середовище" [1].

Схема управління в загальному вигляді охоплює прогноз стану середовища та нормативне визначення управлінських дій. У складних системах і прогноз, і нормативне моделювання формальними методами можуть бути здійснені лише наближено. Тому потрібне змістовне контролювання роботи формалізованої системи управління, наслідком якого будуть неформальні рішення щодо формально напрацьованих управлінських дій та прогнозів стану середовища. Виконані при цьому коригування можна розглядати як вихід певної "чорної скриньки", як би "вбудованої" між формалізованою системою управління та керованою системою. І конструктивна сторона принципу зовнішнього доповнення є у пропозиції використовувати моделювання методом "чорної скриньки" для компенсації неповноти моделей управління. При цьому зовнішнім доповненням, зазвичай, називають всю сукупність неформальних процедур коригування формалізовано одержаного управлінського рішення, а також введення екзогенних параметрів у модель управління. У широкому розумінні під принципом зовнішнього доповнення розуміють необхідність при управлінні великою системою таких інформаційних процедур. Вважаємо, що для системи екологічного менеджменту як зовнішнє доповнення виступають процедури екологічного моніторингу, екосертифікації, екологічного страхування і екоаудиту [1].

Здійснене дослідження щодо системи екологічного менеджменту підприємств лісового сектору економіки України дало змогу визначити методи підвищення її надійності (рис.) [1]. при цьому на рисунку підсистема "Виробництво" – це лісовий сектор економіки, а підсистема "Середовище" – природне життєве середовище.

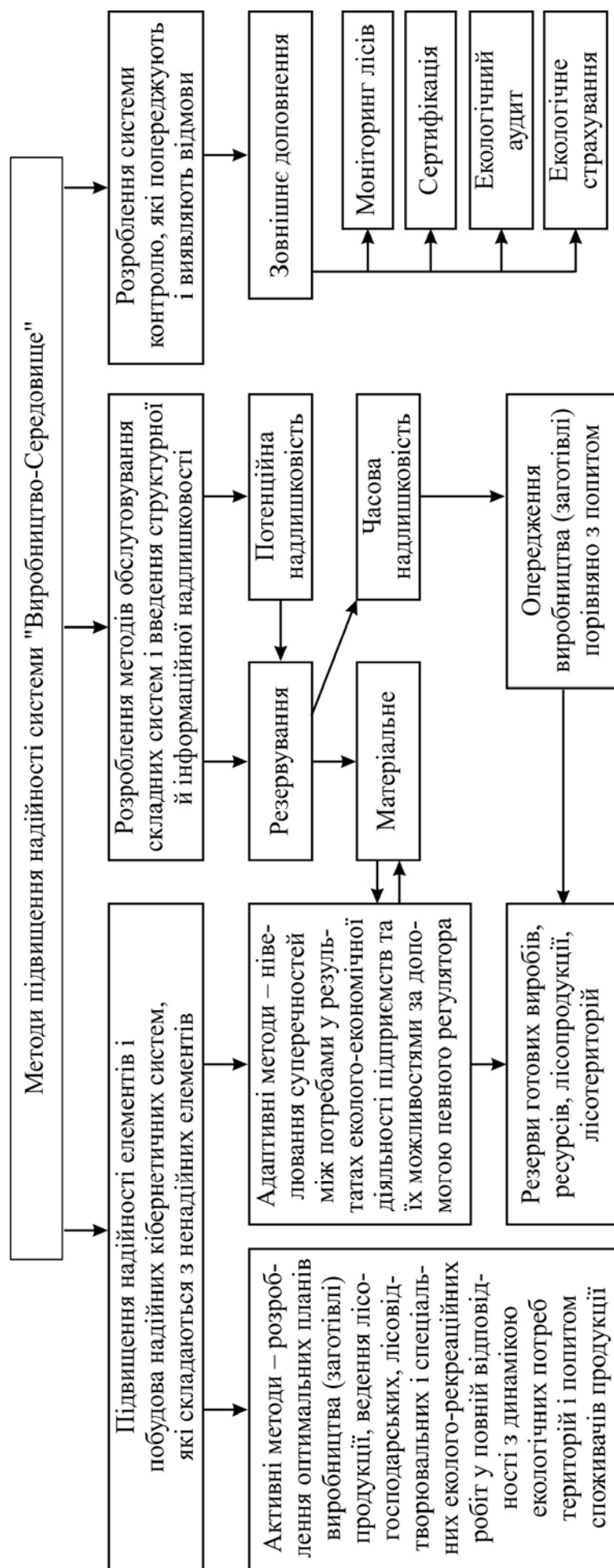

Рис. Методи підвищення надійності системи екологічного менеджменту підприємств лісового сектору економіки

Екологічне страхування покликане перейняти функції економічної відповідальності природокористувачів, держави за раптові, непередбачені випадки забруднення природного життєвого середовища та фінансового забезпечення здійснення природоохоронних заходів за рахунок коштів природокористувачів. Економічна сутність екострахування полягає в акумуляції коштів у фондах страхових організацій або у спеціально створених страхових фондах і у перерозподілі їх для компенсації нанесених збитків при настанні страхових випадків. При цьому важливо, що для використання та відтворення лісових ресурсів уже розроблено методичні підходи до побудови системи обов'язкового і добровільного екологічного страхування [1].

Таким чином, визначено місце екологічного страхування у системі екологічного менеджменту підприємств як одного з методів підвищення надійності системи, зокрема, як важливої складової групи методів зовнішнього доповнення. Це дає теоретичну базу для провадження досліджень у напрямку розроблення теоретико-методологічних засад впровадження екологічного страхування у галузеві системи екоменеджменту, зокрема для лісового сектора економіки України.

Література

1. Лебедев С.І. Теоретико-методичні засади формування галузевої системи екологічного менеджменту підприємств : монографія. – Львів : Вид-во "Ліга-Прес", 2008. – 340 с.

Лебедев С.И., Луцишин Г.М. Место экологического страхования в системе экологического менеджмента предприятий

Отражены результаты исследования по определению экологического страхования в системе экологического менеджмента предприятий как одного из методов повышения надежности системы, в частности методов внешнего дополнения. Определено место экологического страхования в системе экологического менеджмента предприятий как одного из методов повышения надежности системы, в частности, как важной составной группы методов внешнего дополнения. Это дает теоретическую базу для осуществления исследований в направлении разработки теоретико-методологических принципов внедрения экологического страхования в отраслевые системы экологического менеджмента в т.ч. для лесного сектора экономики Украины.

Ключевые слова: экологический менеджмент, экологическое страхование, система управления

Lebedevych S.I., Lutsyshyn G.M. Local environmental insurance in the environmental management system of enterprises.

Results of a study to identify local environmental insurance in the environmental management system of enterprises as one of the methods to increase reliability of the system, including methods of external additions. Certainly place of ecological insurance in the system of ecological management of enterprises as one of methods of increase of reliability, in particular, as an important component group of methods of external addition. It gives a theoretical base for realization of researches in direction of development of teoretiko-metodologicheskikh principles of introduction of ecological insurance in the of a particular branch systems of ecological management including for forest the sector of economy of Ukraine.

Keywords: ecological management, environmental insurance system.